

Lærervejledning

Trin: 7. til 9. klasse

Fag: Dansk

Antal lektioner: 4-6

FORMÅL

Formålet med dette tema er at give eleverne indblik i store danske forfattere og den danske litteraturhistorie gennem klip fra DR-serien 'Øgendahl og de store forfattere' samt elevopgaver. I temaet vil eleverne få et kendskab til analytiske værktøjer samt en eller flere forfattere og deres litterære rejse, udvikling og samtid. I dette tema vil følgende forfattere indgå med tilhørende klip fra DR-serien 'Øgendahl og de store forfattere':

- [Tove Ditlevsen](#)
- [Herman Bang](#)
- [Johannes V. Jensen](#)
- [Dan Turèll](#)
- [H.C. Andersen](#)
- [Karen Blixen](#)

KENDETEGN FOR DE UDVALGTE FORFATTERE

Forfatterne i materialet har hver deres afsnit i DR-serien 'Øgendahl og de store forfattere'. Fælles for hver forfatter – og program – er, at forfatterens opvækst, identitet, familiære situation og vilkår i samtiden bliver beskrevet.

For eksempel får seeren et indblik i Tove Ditlevsens opvækst som arbejderbarn på Vesterbro i København, og hendes senere litteratur om kvindefrigørelse i 1960'erne. Således bliver elevernes kendskab til forfatteren personligt, og de har mulighed for at betragte forfatteren på nært hold samt drage paralleller til deres eget liv.

TEMAETS OPBYGNING

Temaet består af fire elementer:

1. Seks klipsamlinger med baggrundsviden om forfatteren
2. Tilhørende elevopgaver i grupper
3. [Litteraturhistorisk tidslinje](#)
4. [Litteraturhistorisk skema](#)

KLIPSAMLINGER

Der er seks klipsamlinger i temaet.

- Hver klipsamling indeholder udsendelsen i fuld længde om den pågældende forfatter fra programmet 'Øgendahl og de store forfattere'.
- Hver klipsamling indeholder to til fire klip om den pågældende forfatter fra programmet.

ARBEJDSFORLØB OG OPGAVER

Temaet har seks forskellige forløb, der hver især tager udgangspunkt i en forskellig forfatter. Der er knyttet en overordnet tematik til hver forfatter, som tager afsæt i måden, forfatteren tænker på, og som er toneangivende i DR-serien 'Øgendahl og de store forfattere':

1. Tove Ditlevsen: Frigørelse
2. Herman Bang: De stille eksistenser
3. Johannes V. Jensen: At være menneske
4. Dan Turèll: Hverdagen
5. Karen Blixen: Skæbnen
6. H.C. Andersen: Identitet

Som udgangspunkt skal eleverne vælge én af ovenstående forfattere og arbejde med denne i firemandsgrupper.

Eleverne løser desuden en analytisk og perspektiverende, skriftlig opgave af et andet værk af forfatteren. Denne opgave, der altid er den sidste i klipsamlingerne, kan også løses individuelt.

Formålet med denne opgave er, at eleverne skal kunne perspektivere til andre værker (se listen med forslag til supplerende tekster). Der er rig mulighed for, at læreren selv udvælger de perspektiverende tekster samt sine egne analysemodeller til analysearbejdet.

Det enkelte forløb afsluttes med, at eleverne kan samle op på deres viden gennem fælles opsamling i klassen samt ved hjælp af deres udfyldte [litteraturhistoriske skema](#) og [den litteraturhistoriske tidslinje](#).

Forløbet vil tage fire til seks lektioner, men der er også mulighed for, at læreren kan supplere yderligere med informationer og tekster eller arbejde med udvalgte spørgsmål for et kortere forløb.

ROLLEFORDELING OG LITTERATURHISTORISK SKEMA

Når eleverne har valgt den forfatter, de vil arbejde med og har delt sig i grupper på fire, kan de med fordel se hele udsendelsen om deres forfatter i den tilhørende klipsamling.

Dernæst skal eleverne arbejde med de opgaver til forfatteren, som er angivet i forfatterens klipsamling. Her kan eleverne benytte sig af følgende rollefordeling i grupperne:

1. En elev, der tager noter
2. En elev, der starter med at have ordet
3. En elev, der skal fremlægge for klassen
4. En elev, der supplerer med guldkorn

Efter hvert klip skiftes der opgave (med urets retning), så alle elever får forskellige opgaver.

Eleverne skal udfylde det [litteraturhistoriske skema](#) med hjælp fra den [litteraturhistoriske tidslinje](#). Således får eleverne en dybere forståelse for forfatteren og vedkommendes samtid.

OPSAMLING

Efter opgaveløsningen kan læreren lave en fælles opsamling til hele klassen. Her kan følgende diskuteres:

1. Hvad undrer eller overrasker eleverne ved forfatterne?
2. Hvordan kan eleverne relatere til forfatterne i deres dagligdag?
3. Hvilken slags samtid levede forfatterne i?
4. Hvordan stemmer forfatterne overens med litteraturhistorien?

Eleverne kan desuden fremlægge deres ark over litteraturhistoriske perioder, så klassens andre elever også får gavn af deres viden.

SUPPLERENDE TEKSTER

Læreren kan udvælge forskellige tekster til perspektivering og analyse. Det kan for eksempel være tekstuddrag og/eller tekster som følgende, der også står noteret i opgaverne som inspiration:

H.C. Andersen: '[I Danmark er jeg født](#)' eller '[Den standhaftige tinsoldat](#)'.

Karen Blixen: 'Den Afrikanske Farm' eller 'Babettes Gæstebud'.

Tove Ditlevsen: 'Ægteskab' eller 'Tårer'.

Herman Bang: 'Ludvigsbakke' eller 'Forfærdende Ulykke paa Nordbanen'.

Dan Turèll: 'Gennem byen sidste gang' eller 'En københavner i Jylland'.

Johannes V. Jensen: 'London-Drømme' eller '[Danmarkssangen](#)'.

OBS! Følgende tekster fra undervisningsmaterialet skal findes selvstændigt af læreren:

Karen Blixen: uddrag; Karen Blixen, *Syv fantastiske fortællinger*, Gyldendal, 2006

Karen Blixen: novelle; *De blaa Øjne, Vintereventyr*.

Tove Ditlevsen: digt; Tove Ditlevsen, *Alene for dig*, Gyldendal, 1977; digt; Tove Ditlevsen, *Barndommens Gade fra samlingen 'Lille Verden'*, Gyldendal, 1996

Herman Bang: uddrag; Herman Bang, *Ved Vejen*, 1886 (kapitel III, fra sektionen: "Naar Huus kom om Aftenen, sad de mest i Hyldehuset" til "De sad atter tavse")

Johannes V. Jensen: Digt; Johannes V. Jensen, *På Memphis Station*, 1906

Johannes V. Jensen: Novelle; Johannes V. Jensen, *Nåede de færgen*, 1925

Rigtig god arbejdslyst!